

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Зав.кафедри дошкільної освіти

Здій проф. Кушнір В.М.

«26» серпня 2021 р.

ПРОГРАМА
ВИПУСКНОГО ЕКЗАМЕНУ З ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ОС «магістр»

(денна та заочна форма навчання)

Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітня програма Початкова освіта. Дошкільна освіта

Умань-2021

Програма випускного екзамену з дошкільної освіти для студентів спеціальності 013 Початкова освіта. Освітня програма: Початкова освіта. Дошкільна освіта

Розробники:

Кушнір В.М., доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;

Семчук С.І., доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;

Гаврилюк С.М., доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дошкільної освіти (протокол №1 від “26” серпня 2021 року)

Завідувач кафедри дошкільної освіти Захаров проф. Кушнір В.М.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(протокол № 1 від “30” серпня 2021 року)

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

доц. Ящук О.М.

Пояснювальна записка

Основною метою програми випускного екзамену з дошкільної освіти для студентів спеціальності 013 Початкова освіта освітньої програми Початкова освіта. Дошкільна освіта є перевірка залишкових знань та вмінь студентів.

Випускники ОП Початкова освіта. Дошкільна освіта. Повинні володіти наступними фаховими компетентностями:

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН 2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН 4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН 5. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування у дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПРН 6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН 7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 9. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН 10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН 11. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН 12. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ
знань і вмінь студентів

Сума балів за тестові завдання	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для комплексного кваліфікаційного іспиту	Характеристика відповідей студента
90-100	A	відмінно	Обсяг правильно розв'язаних завдань становить 90-100 %. Студент володіє уміннями і навичками розв'язування складних, нестандартних тестових завдань як обов'язкового так і підвищеного рівнів, демонструє розуміння змісту навчального матеріалу, Розв'язувані завдання правильні, обґрунтовані і раціональні.
82-89	B	дуже добре	Обсяг правильно розв'язаних завдань становить понад 82-89 %. У розв'язаних тестових завданнях зустрічаються окремі неточності і незначні помилки, які суттєво не впливають на правильність відповіді.
74-81	C	добре	Обсяг розв'язаних тестових завдань становить 74-81 %. Студент добре володіє уміннями і навичками розв'язування нескладних тестових завдань, демонструє розуміння змісту навчального матеріалу, знає властивості понять і вміє обґрунтувати їх істинність, вміє логічно мислити, робити правильні умовиводи і судження.
64-73	D	достатньо	Обсяг розв'язаних тестових завдань становить 64-73 %. Студент задовільно володіє уміннями і навичками розв'язування нескладних тестових завдань. У відповідях на запитання тесту допускаються несуттєві недоліки та помилки.

60-63	E	задовільно	Обсяг розв'язаних тестових завдань становить 60-63 %. Відповіді на питання тесту носять фрагментарний характер, свідчать, що студент відтворює знання поверхово, на рівні запам'ятовування, не вміє застосовувати їх в змінених умовах, міркує шаблонно.
35-59	FX	незадовільно	Обсяг розв'язаних тестових завдань становить 35-59 %. У студента відсутні просторова уява, знання, вміння і навички для розв'язування поставлених завдань.
0-34	F	незадовільно	Обсяг розв'язаних тестових завдань становить менше 34 %. Студент не усвідомлює змісту запитань тесту, його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання або відсутня зовсім, не вміє міркувати.

СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Тестові запитання від 1 до 100 мають чотири варіанти відповіді, серед яких лише одна правильна. Необхідно вибрати правильний варіант відповіді (а, б, в, г) та позначити її в бланку відповіді біля номера завдання.

Загальна оцінка за тестові запитання оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів, де кожна правильна відповідь становить 1 бал. Загальний бал оцінювання рівня знань студента вираховується згідно кількості правильних відповідей.

ЗМІСТ ВИПУСКНОГО ЕКЗАМЕНУ З ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1-2. Поняття про якість освітнього процесу

Поняття про якість. Якість освіти: поняття і підходи. Критерії якості освіти. Вимірювання якості. Відносність критеріїв оцінки якості освіти. Державний стандарт якості освіти.

Тема 3. Моніторинг якості освіти

Поняття про моніторинг. Освітній моніторинг. Рівні освітнього моніторингу. Вплив моніторингу на якість освіти. Основні напрями моніторингу якості освіти. Об'єкти моніторингу якості освіти.

Тема 4. Організація і проведення освітнього моніторингу дошкільної освіти

Види моніторингу. Функції моніторингу. Етапи проведення освітнього моніторингу. Функції організаторів та учасників моніторингу.

Тема 5. Нормативно-правова основа моніторингової діяльності

Базовий компонент дошкільної освіти України. Порядок державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів. Положення про атестацію педагогічних працівників. Порядок державного інспектування навчальних закладів.

Тема 6. Підходи до діагностики якості освітнього процесу

Діагностика, її етапи. Критерії, показники та рівні оцінки якості освіти. Роль діагностики у моніторинговому дослідженні. Педагогічний експеримент.

Тема 7. Методи оцінки якості дошкільної освіти

Поняття про педагогічну кваліметрію. Сутність технології кваліметрії. Вагомість факторів. Поняття про експертну оцінку і її використання в дослідженнях якості освіти в ЗДО. Анкетування, тестування, спостереження як методи оцінки якості дошкільної освіти.

Тема 8. Моніторинг у маркетинговій діяльності ЗДО

Освітній маркетинг. СТЕП-аналіз. Алгоритм проведення маркетингового аналізу. Методи маркетингового аналізу.

Тема 9. Програма психолого-педагогічного дослідження

Поняття та функції програми психолого-педагогічного дослідження. Основні компоненти програми психолого-педагогічного дослідження. Основні вимоги до програми психолого-педагогічного дослідження. Загальне поняття про звіт. Звіт про моніторингове дослідження. Підготовка аналітичного звіту. Структура аналітичного звіту.

УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНОЮ ВЗАЄМОДІЄЮ З БАТЬКАМИ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Тема 1. Майстерність педагогічного спілкування та педагогічною взаємодією з батьками дошкільників

Спілкування – найважливіший професійний інструмент педагогічної діяльності. Ускладнення, що виникають у процесі спілкування. Структура педагогічного спілкування. Стиль педагогічного спілкування. Правила педагогічного спілкування. Батьки – учасники педагогічного процесу. Роль організаційної діяльності дошкільного закладу в роботі з батьками.

Тема 2. Форми управління педагогічною взаємодією батьків та педагогів

Форми батьківської просвіти. Колективні, індивідуальні, групові, навчально-письмові та наочно-інформаційні форми співробітництва педагогів з батьками. Інтерактивні форми роботи з батьками.

Тема 3. Інтеграція взаємодії сімейного та суспільного виховання дошкільників

Напрями інтеграції сімейного та суспільного виховання дошкільників. Шляхи урізноманітнення та оновлення форм співробітництва роботи дошкільного закладу та сім'ї. Методи дослідження сім'ї. Спільні заходи вихователів, батьків та дітей. Принципи взаємодії педагогів та батьків.

Тема 4. Педагогічна взаємодія педагогів та батьків у вихованні дошкільників засобами народних традицій, звичаїв, свят, ігор та іграшок

Характеристика народний традицій, свят та обрядів, української народної пісні. Пісні-веснянки. Народні свята календарного циклу: весняного, літнього, осінньо-зимового. Проведення свят і дозвілля у дошкільному навчальному закладі. Методика ознайомлення дітей з сімейними стосунками, родиною, родоводом. Сімейні традиції, обряди, свята, ознайомлення з ними дітей.

Характеристика народних ігор. Використання народних ігор у роботі з дітьми. Українська народна іграшка, історія виникнення, її види (за видовими особливостями: дерев'яна, глиняна, сирна, м'яка або ганчіркова, солом'яна, з

природного матеріалу; за регіональними особливостями: косівська, кутська, яворівська, опішнянська, черкаська, ужгородська, київська) та їх характеристика. Ознайомлення дітей з українською народною іграшкою.

Тема 5. Педагогічна взаємодія педагогів та батьків у формуванні загально обізнатої, високоморальної, патріотично налаштованої дитячої особистості

Державна символіка України: історичні національні герби України, їх характеристика; прапор – державний символ України, історія його виникнення, символічне значення кольорів; гімн – державний символ України, його види. Методика ознайомлення дітей з державними символами України.

Національні традиційні символи-обереги України: український віночок та рушник. Український віночок, його види. Символічне значення квітів та стрічок у вінку. Вікові віночки. Рушник, його види, призначення. Методика ознайомлення дітей з національними символами України.

Хліб – шанований символ життя українського народу.

Рослинні (калина, верба, тополя, дуб, хміль, барвінок, гарбуз, мак) та тваринні (лелека, зозуля, соловей, голуб) символи України, їх характеристика та символічне значення. Методика ознайомлення дітей з народними символами.

Український національний одяг: жіночий та чоловічий, буденний та святковий, їх декоративна мальовничість, регіональна характеристика. Жіночі та чоловічі головні убори. Українське національне взуття.

Українська національна кухня, її особливості.

Народне житло, його оригінальність за формою та внутрішнім змістом. Традиційний український національний посуд, його характеристика.

Основні напрями вивчення краєзнавчих об'єктів. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним краєм.

Українська вишивка, гончарство, художнє випалювання по дереву, кузнірство (художнє оздоблення шкіряних виробів), мосяжництво (художня обробка металу).. Писанки і крашанки, їх відмінність. Види писанок. Види орнаментів та їх елементи у писанкарстві. Прилучення дітей до народних ремесел. Організація гурткової роботи в дошкільних навчальних закладах.

Тема 6. Педагогічна взаємодія педагогів та батьків у формуванні цілісної особистості засобами українського фольклору

Характеристика українського фольклору: колисанки, забавлянки, пестушки, потішки, скромовки, лічилки, прислів'я, приказки, загадки, каламбури, тощо. Жанрові особливості українських народних казок, їх види. Використання української народної казки в дошкільному закладі.

Тема 7. Педагогічна взаємодія педагогів та батьків щодо розумового розвитку дитини

Народна математика – складова частина дослідження історії народу. Специфіка математичного письма та обчислення в Україні. Народні назви одиниць міри довжини та одиниць вимірювання сипких тіл і рідини. Народні назви мір площин. Методика ознайомлення дошкільнят з народними мірами.

Народна метеорологія – своєрідна життєва школа природи для дітей. Основні завдання роботи з дітьми.

ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ДОШКІЛЬНОЮ ОСВІТОЮ

Тема 1. Завдання, зміст, структура курсу «Організація і керівництво дошкільної освіти»

Завдання, зміст, структура курсу, його значення у підготовці організатора, керівника системи дошкільної освіти.

Тема 2. Завдання і принципи дошкільної освіти в Україні

Основні етапи становлення дошкільної освіти в Україні. Закон України «Про дошкільну освіту». Завдання і принципи дошкільної освіти. Здобуття дошкільної освіти. Основні законодавчі матеріали про мету і завдання дошкільної в Україні на сучасному етапі забезпечення реалізації державної політики в галузі дошкільної освіти.

Тема 3. Система дошкільної освіти. Органи управління дошкільною освітою.

Органи управління системою дошкільної освіти. Основні завдання органів управління, функції, структура. Повноваження органів управління дошкільною освітою. Управління (відділи) освіти, їх повноваження.

Тема 4. Організація та функціонування діяльності дошкільного навчального закладу.

Положення про дошкільний навчальний заклад. Типи дошкільних навчальних закладів. Порядок організації і відкриття дошкільних навчальних закладів. Статут дошкільного навчального закладу. Ліцензування. Штати і штатний розпис. Колектив ЗДО. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Комплектація в дошкільному навчальному закладі. Батьківський комітет. Взаємодія ЗДО з іншими організаціями. Організація роботи з охорони праці в закладі. Трудове законодавство.

Тема 5. Фінансово-господарська діяльність закладу дошкільної освіти

Тарифна сітка. Платні послуги. Кошторис ЗДО. Діловодство. Організація харчування дітей в дошкільному навчальному закладі. Організація медичного обслуговування.

Тема 6. Особливості керівництва закладом дошкільної освіти

Зміст і завдання керівництва ЗДО. Організаційна структура ЗДО. Завідуючий дошкільним навчальним закладом – основні напрямки і функції. Керівник як адміністратор, організатор, спеціаліст, суспільний діяч, вихователь колективу. Самоврядування. Педагогічна рада. Функції методиста як організатора навчально-виховної роботи в ЗДО. Ділова документація завідуючої, методиста. Річний план – структура, форми, вимоги. Методичні розробки річного плану.

Тема 7. Організація керівництва дошкільним навчальним закладом

Організація як функція дошкільного закладу. Організаційна діяльність керівника закладу. Посадові інструкції працівників дошкільного закладу. Організація робочого часу. Графіки роботи працівників. Основні форми організаційної роботи: наради, накази, розпорядження; бесіди, консультації, інструктаж. Методична робота в дошкільному закладі – поняття, призначення, зміст. Основні форми методичної роботи. Організація роботи по самоосвіті. Методичний кабінет ЗДО. Педагогічний досвід. Значення передового педагогічного досвіду. Організація методичної роботи з педагогічним кадрами по підвищенню теоретичної і професійної майстерності. Система підвищення, її принципи. Методичні об'єднання – завдання, форми організації. Організація експериментальної роботи в дошкільному закладі.

Тема 8. Діяльність органів управління дошкільною освітою

Діяльність органів управління по забезпеченню ЗДО педагогічними кадрами. Профорієнтаційна робота. Підготовка резерва керівних кадрів. Робота з молодими спеціалістами. Взаємодія з органами здоров'я, місцевими органами самоврядування. Планування відділів освіти. Ведення діловодства. Науково – методичне забезпечення дошкільної освіти.

Тема 9. Організація інспекторсько-контрольної діяльності

Визначення інспектування, мета, завдання. Організаційні форми інспектування. Інспектування в системі дошкільної освіти. Нормативна база, зміст і завдання. Організаційні форми, порядок інспектування. Інспекційно-контролююча діяльність в дошкільному закладі. Основи правильного контролю. Система контролю. Види і форми контролю. Зміст і порядок контролю. Педагогічний аналіз, види. Результати інспектування. Їх документальне оформлення. Вимоги до підсумкового документу. Перевірка виконання по висновкам інспектування. Взаємодія інспекції з атестаційним службами, комісіями.

МЕНЕДЖМЕНТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Теоретичні засади управління в галузі дошкільної освіти

Педагогічний менеджмент як сфера управлінської діяльності. Сутність базових категорій педагогічного менеджменту. Чинники, що зумовлюють необхідність управління в галузі освіти. Управлінські функції. Підходи до управління освітою. Закони, закономірності, принципи та методи управління освітою. Програмно-цільовий підхід в управлінні діяльністю ЗДО. Рівні управління дошкільною освітою. Нормативно-правові засади системи освіти дошкільників. Управління адміністративно-господарською, освітньою, методичною, інноваційною видами діяльності в ЗДО. Управління різними типами дошкільних навчальних закладів

Тема 2. Організаційна функція управлінської діяльності в галузі дошкільної освіти

Роль організаційної функції в забезпеченні успішної діяльності дошкільного навчального закладу. Створення матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-педагогічних умов для функціонування та розвитку дошкільного закладу. Законодавчі, нормативно-правові, інструктивно-методичні документи як умова реалізації організаційної функції. Створення розвивального предметно-ігрового середовища у дошкільному навчальному закладі. Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу дошкільного навчального закладу. Управління та організація дошкільної освіти в Україні

Тема 3. Аналіз та планування як управлінські функції у сфері освіти дітей дошкільного віку

Актуальність педагогічного аналізу, його мета, завдання, специфічні риси, ознаки. Умови успішного проведення педагогічного аналізу. Аналіз освітнього процесу дошкільного навчального закладу. Значення планування для забезпечення ефективної діяльності ЗДО. Розробка річного плану діяльності дошкільного закладу. Складання календарних планів роботи в різних вікових групах. Творчий підхід до вибору форм планування. Завдання і принципи організації дошкільної освіти в Україні.

Тема 4. Управлінська функція керування діяльністю закладу дошкільної освіти

Значення керівництва для забезпечення успішної діяльності дошкільного закладу. Формування й розвиток педагогічного колективу. Забезпечення позитивного, емоційно-комфортного соціально-психологічного клімату в дошкільному закладі. Прийняття обґрутованих управлінських рішень. Попередження та швидке, гнучке розв'язання конфліктних ситуацій. Формування та підвищення юридичної компетентності працівників дошкільного навчального закладу. Мотивація ефективної професійної діяльності співробітників.

Тема 5. Контроль як функція управління діяльністю закладу дошкільної освіти

Значення контролю для забезпечення ефективності діяльності ЗДО. Види контролю, його принципи, цілі. Модель процесу контролювання в дошкільному навчальному закладі. Вимоги до контролю. Сутність та особливості контролю різних видів діяльності ЗДО (адміністративно-господарської, освітньої, методичної, інноваційної тощо). Здійснення контролю за дотриманням стандартних вимог щодо якості дошкільної освіти. Проведення атестації як форми контролю діяльності дошкільного закладу.

Тема 6. Управління адміністративно-господарською діяльністю закладу дошкільної освіти

Планово-фінансова діяльність дошкільного навчального закладу. Створення й удосконалення матеріально-технічної бази, санітарно-гігієнічних умов у ЗДО. Організація харчування дошкільників. Проведення літніх оздоровчих заходів. Підготовка ЗДО до нового навчального року та зимового періоду. Відкриття нових дошкільних закладів. Діловодство в дошкільному навчальному закладі.

Тема 6. Управління інноваційною діяльністю в умовах закладу дошкільної освіти

Інноваційний менеджмент як умова ефективності інноваційної діяльності в системі дошкільної освіти. Нормативні документи щодо організації інноваційної діяльності в закладі дошкільної освіти. Проектно-діяльнісний підхід до інноваційної діяльності в закладі дошкільної освіти. Форми та методи управління інноваційною діяльністю в закладі дошкільної освіти. Готовність членів освітньої організації до впровадження нововведень. Бар'єри творчості, фрустрація, подолання антиінноваційних бар'єрів.

Тема 7. Управління методичною робота в закладі дошкільної освіти

Методична робота як специфічний вид діяльності з професійного розвитку спеціалістів у галузі дошкільної освіти. Цілі, завдання, зміст, напрями, особливості діяльності методичної служби всіх рівнів системи дошкільної освіти. Основні документи про організацію методичної роботи з педагогічними кадрами в системі освіти дошкільників. Система інформаційного забезпечення методичної роботи в системі освіти дітей дошкільного віку. Організація методичної служби в закладі дошкільної освіти. Методичний кабінет дошкільного закладу – центр підвищення кваліфікації педагогів. Організація вивчення, узагальнення, поширення та впровадження перспективного педагогічного досвіду.

Тема 8. Підприємницька діяльність та маркетингова стратегія в галузі дошкільної освіти

Місце підприємництва й підприємця-бізнесмена в суспільстві. Державна підтримка підприємництва в Україні. Характерні особливості підприємницької діяльності. Сутність підприємницької діяльності у сфері дошкільної освіти. Чинники, які стимулюють розвиток підприємницької діяльності в галузі дошкільної освіти. Маркетинг у галузі дошкільної освіти та його призначення. Ефективність маркетингу в галузі дошкільної освіти.

Тема 9. Управління розвитком закладу дошкільної освіти як відкритою системою в умовах сучасного вітчизняного суспільства

Теоретико-методологічні засади управління взаємодією педагогів та батьків вихованців закладу дошкільної освіти. Перешкоди на шляху співробітництва закладу дошкільної освіти й батьків вихованців. Теоретико-методологічні засади взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти та початкової школи. Забезпечення неперервності дошкільної та початкової освіти на засадах створення спільноти навчально-виховних комплексів.

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Психологія управління як галузь психологічної науки

Поняття управління. Предмет, об'єкт і завдання психології управління. Структура, функції та основні категорії психології управління. Методи психології управління: психологічні методи вивчення особистості в системі управління; соціально-психологічні методи вивчення організації; методи спрямовані на розв'язання управлінських завдань і прийняття управлінських рішень. Методологічні засади психології управління.

Тема 2. Історія і сучасний стан розвитку психології управління

Основні джерела та передумови виникнення психології управління як самостійної галузі знання. Зародження і розвиток ідей психології управління в філософії та соціології. Зародження і розвиток психології праці і психології управління в 20-30-ті роки ХХ сторіччя. Стагнація психології управління (30-50 рр.). Відродження психології управління в 50-90-х роках ХХ сторіччя. Розвиток сучасної вітчизняної психології управління на основі нової соціально-економічної парадигми. Перспективи розвитку психології управління.

Тема 3. Особистість у психології управління

Індивід, індивідуальність, особистість в управлінні. Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці. Психоаналіз, поведінкова школа, гуманістична психологія. Я-концепція особистості. Індивідуально-психологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління. Типи

темпераменту. Типологія характерів. Психологічні типи неідеальних працівників. Здібності. Емоції. Вольові якості. Соціальні установки. Особливості поведінки особистості у групі. Статус. Позиція. Роль. Групові норми. Групова згуртованість. Міжособистісна сумісність. Активність особистості. Самоактуалізація. Творчість як чинник активності особистості.

Тема 4. Психологія особистості керівника

Керівник (лідер) як об'єкт психологічного дослідження. Управлінські ролі керівника. Мотиваційна сфера особистості керівника. Психологічні особливості стилів керівництва. Психологічні типи керівників. Труднощі та обмеження у роботі керівників. Якості і риси керівника. Проблема статі в управлінні.

Тема 5. Управління людськими ресурсами як психологічна проблема

Актуальність психологічних аспектів управління кадрами та цілі, завдання психології управління людськими ресурсами. Психологічні особливості добору кадрів. Проектування освіти і навчання. Психологічне консультування персоналу організації. Психологічна служба в організації.

Тема 6. Психологія конфліктів управлінні

Сутність і види конфліктів в організації. Основні джерела і причини виникнення конфліктів в управлінні. Форми й типи поведінки людини в конфліктній ситуації. Принципи і методи подолання конфліктів в управлінні. Формування соціально-психологічного клімату в організації.

Тема 7. Психологічні складові іміджу організації та персоналу

Сутність і елементи іміджу. Ефективне управління іміджем. Наблік релейшнз як засіб управління іміджем.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Технологія розвитку критичного мислення

Дотримання трифазної моделі заняття: актуалізація опорних знань; усвідомлення основного змісту; переосмислення отриманої інформації (рефлексією). Використання схем.

Технологія «Слухання з передбаченням». Прийом «Порушена послідовність»; Прийом «Передбачення за ключовими виразами». Класифікація запитань запропонована психологом Б. Блумом. Технологія «Кероване слухання». Прийом «семантична карта». Ігрові технології розвитку мовлення дошкільнят.

Тема 2. Розвиток дитячого словотворення

Методика Н.В.Гавриш. Методи та прийоми формування дитячої словесної творчості: лексичні вправи; опорні слова; карта – схема, піктограми. Системність у навченні творчого розповідання. Прийоми навчання творчого розповідання. Сюжетна розповідь про іграшку; розповідь за сюжетною ігровою обстановкою; розповідь за картиною; розповідь-мініатюра за картинкою – сюрпризом; розповідь за опорними словами, казка – небилиця. Складання розповіді – казки за власним сюжетом. Методи роботи з казкою: придумування продовження казки, зміна кінцівки казки, спільне розв’язання проблемного питання поставленого до казки, зміна ситуацій у знайомих казках, зміна характерів персонажів у казці. Локальні інноваційні педагогічні технології. Технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера. Зміст та особливості технології розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера. Практика використання елементів ТРВЗ у вітчизняних дошкільних навчальних закладах.

Тема 3. Педагогічні технології навчання дітей читання

Авторська методика М. Зайцева. Основні засади методики М.Зайцева. Кубики М.Зайцева. Рекомендовані ігри і вправи. Авторська методика навчання читання Г. Полозюк. Навчання читання складовим методом. Заняття у формі рухливих пізнавальних ігор. Навчання читання за методикою Л. Шелест. Основні засади методики. Навчання читання по складам. Використання наочного матеріалу. Залучення дітей до різноманітних видів дитячої діяльності. Проведення занять в ігровій формі. Індивідуальний підхід доожної дитини.

Тема 4. Формування логіко-математичних понять у старших дошкільників у процесі пізнавальної діяльності

Педагогічні технології формування логіко-математичних понять у старших дошкільників у процесі пізнавальної діяльності С.Татаринової, Л. Зайцевої. Завдання логіко – математичного розвитку дошкільнят. Базовий компонент дошкільної освіти. Логічні уміння. Методи формування логіко-математичних понять: проблемні ситуації, проблемно-пошукові завдання, пізнавальні завдання, навчально-ігрові завдання, логіко-математичні завдання, ТРВЗ, сюжетно-рольові ігри, дидактичні ігри та вправи, крутиголовки, елементи змагання, художнє слово. Дидактичний матеріал

Тема 5. Логіко-математична компетентність старшого дошкільника

Розвиток логіко-математичної компетентності старшого дошкільника з допомогою паличок Кюізенера та блоків Денеша. Інтегрована діяльність дітей з формування логіко математичної компетентності. Логізація математичного змісту. Використання моделей у навченні дітей елементів математики. Методика О. Фунтікової.

Тема 6. Проектна технологія

Історія виникнення технології. Сутність проектної технології та її концептуальні положення. Мета і завдання. Основні вимоги до організації проектної

технології. Класифікація проектів: типи проектів. Структура проекту. Вимоги до особистості педагога. Організація методики технології.

Тема 7. Технологія розвивального середовища в дошкільному навчальному закладі

Сутність технології «розвивального середовища». Розвивальне середовище для дітей раннього віку. Вимоги до розвивального середовища. Основні принципи облаштування розвивального середовища для дітей раннього віку. Розвивальне середовище за системою Монтессорі. Технологія природного середовища. Природне середовище один із напрямків екологічного виховання в дошкільному навчальному закладі. Система роботи з ознайомлення дошкільників з довкілля. Розвивальні ігри: сфера „Природне довкілля”.

Методичне забезпечення підготовки студентів до комплексного кваліфікаційного іспиту можуть складати навчальні посібники і програми для закладів дошкільної освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративно-господарська діяльність у ДНЗ / упорядники: Т.Т.Чала, Л.А.Швайка. – Х.: Вид. група «Основа», 2008.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К.: Освіта, 2012. – 68 с.
3. Бутенко О.Г. Методика ознайомлення дітей з природою : навч. метод. комплекс [для студентів денної форми навчання спеціальності «Дошкільна освіта»] / Уклад. О.Г. Бутенко. – Умань, Алмі. – 2013. – 108 с.
4. Бєленька Г.В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання. Монографія. – К.: Світич, 2006. – 304 с.
5. Закон України «Про дошкільну освіту» (№2628-III, із змінами від 1 січня 2009 р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
6. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. – Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. – 44 с.
7. Крутій К.Л. Планування роботи сучасного дошкільного навчального закладу: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. – Запоріжжя: ТОВ „ЛПС.ЛТД”, 2005. – 208 с.
8. Планування і управління в системі дошкільної освіти: навчальний посібник для підготовки студентів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта / Укладач Валентина Миколаївна Кушнір – Умань: ВПЦ «Візаві». – 2019. – 177 с.
9. Поліщук О. В. Декоративне мистецтво Черкащини в образотворчій діяльності дітей: навчально-методичний посібник / О. В. Поліщук. – вид. 2-ге. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. – 94 с.
10. Поліщук О. В. Педагогічний супровід підготовки підготовки студентів до фізичного виховання дітей 2-7 років / О. В. Поліщук. – Умань : РВЦ «Софія», – 2011. – 144 с.

11. Положенням про дошкільний навчальний заклад (Постанова від 12 березня 2003 р. № 305) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BE>

12. Примірна інструкція з діловодства в дошкільних закладах (наказ МОН України від 01.10.2012 р. № 1059)

13. Скрипник Н.І. Методична робота в дошкільній освіті : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т дошкільної та спец. освіти. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. – 108 с.

14. Сухорукова Г. В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : підручник / Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. / За заг. ред. Г. В. Сухорукової. - К. : Видавничий Дім «Слово», – 2010. – 376 с. : іл.